

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

2015

nr. _____

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 al Constituției și în conformitate cu prevederile art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Hotărâre cu privire la crearea Comisiei speciale pentru elaborarea proiectelor de acte legislative, în vederea realizării prevederilor Legii nr. 344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).

Anexă: Proiectul de hotărâre
Nota informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
20 03 2015

Deputați în Parlament:

[Handwritten signatures and names of parliament members]
Dodon Igor
V. Găgăuziei
Vlad Kuchin
Cebucdalar Vladislav

HOTĂRÎRE

cu privire la crearea Comisiei speciale pentru elaborarea proiectelor de acte legislative în vederea realizării prevederilor Legii Republicii Moldova nr. 344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)

Parlamentul adoptă următoarea Hotărîre.

Art. 1. – În temeiul art.66 lit. n) din Constituția Republicii Moldova, art.32 și 33 din Regulamentul Parlamentului, se constituie Comisia parlamentară specială pentru elaborarea proiectelor de acte legislative în vederea realizării prevederilor Legii Republicii Moldova nr. 344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) în următoarea componență:

Președintele	–	Fracțiunea parlamentară
Vicepreședinte	–	Președintele Adunării Populare a Găgăuziei
Secretar	–	Fracțiunea parlamentară
Membri	–	Fracțiunea parlamentară
	–	Fracțiunea parlamentară
	–	Fracțiunea parlamentară
Membrii Adunării Populare Găgăuzia	–	

Art. 2. – Pentru examinarea obiectivă și competentă a problemelor ce țin de statutul special al unității autonome teritoriale Găgăuzia, comisia:

va efectua un studiu asupra compatibilității legislației cu prevederile Constituției Republicii Moldova în problemele juridice ce țin de statutul special al Găgăuziei:

va analiza cadrul juridic internațional în problemele de autonomie și va efectua un studiu comparativ în problemele de autonomie din alte state:

va analiza raporturile dintre autoritățile administrației publice centrale și autoritățile din Găgăuzia, pentru a identifica soluții asupra formării unui sistem juridic de interacțiune

echilibrat între ele. în scopul asigurării garanțiilor ce rezultă din statutul Găgăuziei, a unității și suveranității statului.

va înainta propuneri de corelare și ajustare a legislației la prevederile Constituției Republicii Moldova în problemele ce rezultă din Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri);

va întreprinde alte măsuri utile pentru buna sa activitate.

Art. 3. – În scopul realizării sarcinilor sale, comisia este în drept:

să colaboreze cu organizații internaționale de specialitate și, după caz, să solicite susținerea lor:

să solicite, după caz, efectuarea de expertize naționale și internaționale în probleme ce trebuie studiate suplimentar sau în alte probleme deosebite:

să atragă personal tehnic și specialiști.

Art. 4. – Comisia va raporta periodic despre activitatea sa Parlamentului.

Art.6.– Comisia va prezenta Parlamentului proiectele actelor legislative corespunzătoare pînă la sfîrșitul anului 2015.

Art. 7. – Prezenta hotărîre intră în vigoare din ziua adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul Hotărîrii cu privire la crearea Comisiei speciale pentru elaborarea proiectelor de acte legislative în vederea realizării prevederilor Legii Republicii Moldova din nr. 344-XIII 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).

Prezentul proiect de Hotărîre este elaborat și înaintat cu titlu de inițiativă legislativă în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului și are drept scop instituirea Comisiei parlamentare speciale pentru elaborarea proiectelor actelor legislative, orientate spre realizarea prevederilor Legii nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri). Înaintarea acestei inițiative legislative este condiționată de o serie de factori de ordin politic și juridic.

1. Necesitatea executării Hotărîrii Parlamentului nr. 345 din 23.12.1994 “Pentru punerea în aplicare a Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)”. Documentul în cauză obligă Guvernul, să prezinte Parlamentului, în decurs de o lună, propuneri privind ajustarea legislației în vigoare în conformitate cu prevederile Legii menționate, precum și ajustarea propriilor acte normative în corespundere cu Legea indicată. Totodată prevede asigurarea revizuirii și anularea de către ministere și instituții ale propriilor acte, ce vin în contradicție cu dispozițiile Legii menționate. Este important de menționat că, în virtutea mai multor cauze, hotărîrea respectivă pînă în prezent a rămas neexecutată.

2. Perfecționarea procesului legislativ în ceea ce privește interdependența bazelor legislative ale Republicii Moldova și UTA Gagauz-Yeri.

În timp de două decenii de existență a Găgăuziei, Parlamentul și Guvernul au adoptat un număr semnificativ de acte legislative și normative, majoritatea cărora nu sînt corelate cu prevederile Legii organice, care reglementează funcționarea Autonomiei găgăuze. În consecință, legile adoptate de Adunarea Populară a Găgăuziei în temeiul Legii “Privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)”, sînt în discordanță cu prevederile cadrului legislativ al Republicii Moldova, fapt care condiționează la rîndul său litigii judiciare și afectează negativ activitatea instituțiilor publice ale Autonomiei, viața și activitatea societății găgăuze.

Reieșind din cele expuse, unul din obiectivele comisiei create va reprezenta elaborarea criteriilor de drept și elaborarea de noi acte legislative, potrivit cărora se va exclude discrepanțele dintre legislația națională și cea a Găgăuziei.

3. Implementarea în legislația națională a practicii pozitive europene și a experienței de nivel internațional, care se referă la reglementarea juridică a autonomiilor naționale în cadrul statelor suverane. Studiarea detaliată a

experienței autonomiilor din străinătate, efectuarea întrunirilor pentru expertiză și consultări cu legislatorii diferitor state, în care funcționează unități teritoriale autonome, va asigura comisiei posibilitatea a da aprecieri competente calității legislației naționale și de a soluționa problema modificării acesteia din perspectiva consolidării stabilității sistemului politic din Republica Moldova

4. Consolidarea societății moldovenești și crearea de premise pentru reintegrarea Republicii Moldova. Lipsa desăvârșirii politico-normative a Găgăuziei și dificultățile politice cauzate de aceasta în raport cu conducerea Autonomiei, au un efect negativ asupra perspectivelor de reglementare a diferendului transnistrean, "înarmându-i" pe reprezentanții Tiraspolului cu argumente despre irăționalitatea aflării malului stîng al Nistrului în cadrul constituțional al RM. Un dialog profesionist și productiv între reprezentanții Adunării Populare a Găgăuziei și cei ai Parlamentului RM în cadrul unei Comisii comune, va asigura crearea unui fundal favorabil pentru reglementarea conflictului transnistrean.

5. Trebuie remarcat faptul că, în martie, 2014, prin dispoziția președintelui Parlamentului, I. Corman, a fost instituit un grup de lucru alcătuit din deputați ai Parlamentului și ai Adunării Populare. Lansarea unui astfel de dialog a fost extrem de pozitiv percepută în Găgăuzia și a demonstrat tendința părților spre o colaborare constructivă. Activitatea grupului de lucru comun, a demonstrat capacitatea de influență pozitivă asupra gradului de tensiune în societate și a demonstrat avantajele unui dialog civilizată în raport cu niște acțiuni politice spontane, care ar putea afecta negativ relațiile cu Comratul. Dat fiind faptul că grupul de lucru indicat, nu dispunea de competențele corespunzătoare privind elaborarea actelor legislative ce țin de realizarea competențelor Găgăuziei, activitatea grupului a fost limitată.

Luînd în considerație că pe data de 30 noiembrie, 2014 legislativul Republicii Moldova a fost ales într-o nouă componentă, calificăm drept oportună instituirea unei comisii speciale a Parlamentului pentru elaborarea proiectelor de acte legislative, orientate spre realizarea prevederilor Legii № 344-XIII din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)".

Eficiența activității comisiei speciale a Parlamentului va fi condiționată de organizarea acesteia pe principii de paritate cu o comisie corespunzătoare a Adunării Populare a Găgăuziei.

6. Ținînd cont de importanța formării condițiilor juridice pentru realizarea competențelor Găgăuziei, stabilite prin Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)", propunem adoptarea Declarației Parlamentului, în care poate fi exprimată voința politică a organului legislativ pe problema dată.